

Rosh Hashaná Perek 1 (segunda parte): Arba' Roshé Shaním Los años nuevos en el judaísmo

Mishná 7

A.) Texto y estructura

אָב וּבְנוֹ שָׂרְאוּ אֶת הַחֹדֶשׁ - יִלְכוּ : לֹא שִׁמְצָטְרְפִין זֶה עִם זֶה, אֲלֵא שָׂאִם יִפְסֵל אֶחָד מֵהֶן, יִצְטָרֵף הַשָּׁנִי עִם אֲחֵר.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, אָב וּבְנוֹ וְכָל הַקְּרוֹבִין, כְּשֶׁרִין לְעֵדוּת הַחֹדֶשׁ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי: מַעֲשֶׂה בְּטוֹבִיָּה הָרוּפָא, שָׂרְאָה אֶת הַחֹדֶשׁ בִּירוּשָׁלַיִם, הוּא וּבְנוֹ וְעַבְדּוֹ מִשְׁתַּחֲרָה, וְקִבְּלוּ הַכֹּהֲנִים אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ, וּפְסָלוּ אֶת עַבְדּוֹ. וְכִשְׁבָּאוּ לִפְנֵי בֵּית דִּין, קִבְּלוּ אוֹתוֹ וְאֶת עַבְדּוֹ, וּפְסָלוּ אֶת בְּנוֹ:

B.) Glosario

parientes	קְרוֹבִין	médico	רוֹפֵא	combinar	להצטרף
		esclavo	עַבְד	anular	פסל

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Kiddush Hajódesh 2.1

אין כשר לעדות החדש אלא שני אנשים כשרים הראויים להעיד בכל דבר ודבר, אבל נשים ועבדים הרי הן כשאר פסולי עדות ואין מעידין, אב ובנו שראו את הירח ילכו לבית דין להעיד, לא מפני שעדות החדש כשרה בקרובים אלא שאם ימצא אחד מהן פסול מפני שהוא גזלן וכיוצא בו משאר הפסלנות יצטרף השני עם אחר ויעיד, וכל הפסול לעדות מדברי סופרים אע"פ שהוא כשר מן התורה פסול לעדות החדש.

Mishná 8

A.) Texto y estructura

אֵלֵינוּ הֵן הַפְּסוּלִין:

הַמְּשַׁחֵק בְּקִבְיָא,

וּמְלוֹי בְּרַבִּית,

וּמְפָרִיחֵי יוֹנִים,

וְסוֹחְרֵי שְׁבִיעִית,

וְעַבְדִּים.

זֶה הַכֹּל, כָּל עֵדוּת שֶׁאֵין הָאִשָּׁה כְּשֶׁרָה לָהּ, אִף הֵן אֵינָן כְּשֶׁרִים לָהּ:

B.) Glosario

usurero	מְלוֹי בְּרַבִּית	apostador (dados)	מְשַׁחֵק בְּקִבְיָא	inapto	פסול
		vendedor de producto sabático	סוֹחְרֵי שְׁבִיעִית	corredor palomas	מְפָרִיחֵי יוֹנִים

C.) Halajá leMa'asé
Mishné Torá, Hiljot Edut 10.4

ועוד יש שם רשעים שהן פסולין לעדות אע"פ שהן בני תשלומין ואינן בני מלקות, הואיל ולוקחים ממון שאינו שלהם בחמס פסולין שנאמר כי יקום עד חמס באיש, כגון הגנבים והחמסנים אע"פ שהחזיר פסול לעדות מעת שגנב או גזל, וכן עד זומם אע"פ שהוזם בעדות ממון ושלם הרי זה פסול מן התורה לכל עדות, ומאימתי הוא נפסל מעת שהעיד בבית דין, אע"פ שלא הוזם על אותה עדות אלא אחר כמה ימים, וכן המלוה ברבית אחד המלוה ואחד הלוה שניהם פסולין לעדות, אם רבית קצוצה עשו הרי הן פסולין מן התורה ואם אבק רבית עשו הרי הן פסולין מדבריהם, וכן כל העובר על גזל של דבריהם הרי הוא פסול מדבריהם, כיצד החמסנים והם הלוקחים קרקע או מטלטלין שלא ברצון הבעלים אע"פ שנותנין הדמים הרי אלו פסולין מדבריהם, וכן הרועים אחד רועי בהמה דקה ואחד רועי בהמה גסה של עצמן הרי הן פסולין שחזקתן פושטין ידיהן בגזל ומניחים בהמתן לרעות בשדות ופרדסים של אחרים ולפיכך סתם רועה פסול, ומגדלי בהמה דקה בארץ ישראל פסולין אבל בחוצה לארץ כשרין, ומותר לגדל בהמה גסה בכל מקום, וכן המוכסין סתמן פסולין מפני שחזקתן ליקח יותר מדבר הקצוב להם בדין המלכות ולוקחין היתר לעצמן, אבל גבאי מנת המלך סתמן כשרין ואם נודע שלקחו אפילו פעם אחת יתר מן הראוי להם לגבות הרי אלו פסולין. וכן מפריחי יונים ביישוב פסולין מפני שחזקתן שגוזלים יונים של אחרים בחנם, וכן סוחרי שביעית והם בני אדם שיושבין בטלים, וכיון שבאה שביעית פושטים ידיהן ומתחילין לישא וליתן בפירות שחזקת אלו שהן אוספין פירות שביעית ועושין בהן סחורה, וכן משחק בקוביא והוא שלא תהיה לו אומנות אלא הוא, הואיל ואינו עוסק ביישובו של עולם הרי זה בחזקת שאוכל מן הקוביא שהוא אבק גזל, ולא בקוביא בלבד אלא אפילו משחקים בקליפי אגוזים וקליפי רמונים, וכן לא יונים בלבד אמרו אלא אפילו המשחקים בבהמה חיה ועוף ואומר כל הקודם את חברו או כל הנוצח את חברו יטול בעליו את שניהן וכן כל כיוצא בשחוק זה, והוא שלא תהיה לו אומנות אלא שחוק זה הרי הוא פסול, וכל אלו פסולין מדבריהם.

Mishná 9

A.) Texto y estructura

מי שְׁרָאָה אֶת הַחֹדֶשׁ

וְאִינוּ יָכוֹל לְהֵלֵךְ: מוֹלִיכִין אוֹתוֹ עַל הַחֲמוֹר, אֶפְלוּ בַמָּטָה.

וְאִם צוֹדָה לָהֶם: לוֹקְחִין בְּיָדָם מְקָלוֹת.

וְאִם הֵיטָה דָרֶךְ רְחוֹקָה: לוֹקְחִין בְּיָדָם מְזוֹנוֹת-

שְׁעַל מְהֵלֵךְ לִילָה וַיּוֹם מְחַלְלִין אֶת הַשֶּׁבֶת וַיּוֹצְאִין לְעֵדוֹת הַחֹדֶשׁ, שְׁנַאֲמַר (וַיִּקְרָא כג):

אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְיָ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם בְּמוֹעֲדָם:

B.) Glosario

peligro	צוֹדָה	bastones	מְקָלוֹת	burro	חֲמוֹר
		alimento	מְזוֹנוֹת	cama	מָטָה

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Hiljot Kiddush hajódesh 3.4

היה העד שראה את החדש בליל השבת חולה מרכיבין אותו על החמור ואפילו במטה, ואם יש להן אורב בדרך לוקחין העדים בידן כלי זיין, ואם היתה דרך רחוקה לוקחים בידם מזונות, ואפילו ראוהו גדול ונראה לכל לא יאמרו כשם שראינוהו אנחנו ראוהו אחרים ואין אנו צריכין לחלל את השבת אלא כל מי שיראה החדש ויהיה ראוי להעיד ויהיה בינו ובין המקום שקבוע בו בית דין לילה ויום או פחות מצוה עליו לחלל את השבת ולילך ולהעיד.

Perek 2: Im En Makirín

Mishná 1

A.) Texto y estructura

אם אינן מכירין אותו, משלחין אחר עמו להעידו.

בראשונה היו מקבלין עדות החדש מכל אדם. משקלקלו המינין, התקינו שלא יהו מקבלין אלא מן המכירים:

B.) Glosario

apóstatas	מינין	testimonio	עדות	conocer	להכיר
		estropearse	לקלקל	dar testimonio	להעיד

C.) Halajá leMa'asé

Mishné Torá, Kiddush Hajódesh 2.2

דין תורה שאין מדקדקין בעדות החדש, שאפילו קדשו את החדש על פי עדים ונמצאו זוממין בעדות זו הרי זה מקודש, לפיכך היו בראשונה מקבלין עדות החדש מכל אדם מישראל שכל ישראל בחזקת כשרות עד שיודע לך שזה פסול, משקלקלו המינים והיו שוכרין אנשים להעיד שראו והם לא ראו התקינו שלא יקבלו בית דין עדות החדש אלא מעדים שמכירין בית דין אותן שהם כשרים ושיהיו דורשין וחוקרים בעדות.